

ਗੋਂਡ ॥ ਨਾਦ ਭ੍ਰਮੇ ਜੈਸੇ ਮਿਰਗਾਏ ॥ ਪ੍ਰਾਨ ਤਜੇ ਵਾ ਕੇ ਧਿਆਨੁ ਨ ਜਾਏ ॥ ੧॥ ਐਸੇ ਰਾਮਾ ਐਸੇ
ਹੇਰਉ ॥ ਰਾਮੁ ਛੋਡਿ ਚਿਤੁ ਅਨਤ ਨ ਫੇਰਉ ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਜਿਉ ਮੀਨਾ ਹੇਰੈ ਪਸੂਆਰਾ ॥ ਸੋਨਾ
ਗਢਤੇ ਹਿਰੈ ਸੁਨਾਰਾ ॥ ੨॥ ਜਿਉ ਬਿਖਈ ਹੇਰੈ ਪਰ ਨਾਰੀ ॥ ਕਉਡਾ ਡਾਰਤ ਹਿਰੈ ਜੁਆਰੀ ॥ ੩॥
ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਉ ਤਹ ਤਹ ਰਾਮਾ ॥ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨਨਿਤ ਧਿਆਵੈ ਨਾਮਾ ॥੪॥੨॥ {ਪੰਨਾ 873}

ਪਦਅਰਥ:- ਨਾਦ—ਆਵਾਜ਼, ਘੰਡੇਹੋੜੇ ਦੀ ਅਵਾਜ਼, ਹਰਨ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਘੜੇ ਉੱਤੇ ਖੱਲ ਮੜ੍ਹ ਕੇ ਬਣਾਇਆ
ਹੋਇਆ ਸਾਜ, ਇਸ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਹਰਨ ਨੂੰ ਮੋਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਭ੍ਰਮੇ—ਭਟਕਦਾ ਹੈ, ਦੌੜਦਾ ਹੈ। ਮਿਰਗਾਏ—ਮਿਰਗ,
ਹਰਨ। ਵਾ ਕੇ—ਉਸ (ਨਾਦ) ਦਾ।1।

ਹੇਰਉ—ਮੈਂ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ। ਅਨਤ—ਹੋਰ ਪਾਸੇ {ANX>}। ਨ ਫੇਰਉ—ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਫੇਰਦਾ।1। ਰਹਾਉ।

ਮੀਨਾ—ਮੱਛੀਆਂ। ਪਸੂਆਰਾ—{p_uhwirn} ਮਾਹੀਗੀਰ, ਝੀਵਰ। ਗਢਤੇ—ਘੜਦਿਆਂ। ਹਿਰੈ—ਹੇਰੈ, ਗਹੁ
ਨਾਲ ਤੱਕਦਾ ਹੈ।2।

ਬਿਖਈ—ਵਿਸ਼ਈ ਮਨੁੱਖ। ਹੇਰੈ—ਤੱਕਦਾ ਹੈ। ਡਾਰਤ—ਸੁੱਟਦਿਆਂ। ਹਿਰੈ—ਹੇਰੈ, ਤੱਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਹ ਸੋਟ ਪਈ
ਹੈ।3।

ਜਹ ਜਹ—ਜਿੱਧਰ।4।

ਨੋਟ:- ‘ਰਹਾਉ’ ਦੀ ਤੁੱਕ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨੂੰ ‘ਹੇਰਦਾ ਹਾਂ’ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਖਿਆਲ ਭੁਲਾ
ਕੇ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਹਰਨ, ਪਸੂਆਰਾ ਵਿਸ਼ਈ ਆਦਿਕ। ਜੁਆਰੀਆ ਕਉਡਾਂ ਸੁੱਟ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਰਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ
ਗਹੁ ਨਾਲ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਉਡਾਂ ਸੁੱਟਿਆਂ ਕੀਹ ਦਾਉ ਪਿਆ ਹੈ। ਸੋ, ਇੱਥੇ ਲਫਜ਼ “ਹਿਰੈ” ਲਫਜ਼ “ਹੇਰੈ” ਦੇ ਥਾਂ
ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ “ਹਿਰੈ ਸੁਨਾਰਾ” ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ “ਹੇਰੈ ਸੁਨਾਰਾ” ਇਹ ਸਾਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ‘ਹੇਰਨ’ (ਵੇਖਣ)
ਦੇ ਹੀ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਹਨ।

ਅਰਥ:- ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਯਾਦ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਵਲ ਆਪਣੇ ਚਿੱਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੋਂਦਾ, ਮੈਂ
ਭੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਇਉਂ ਹੀ ਤੱਕਦਾ ਹਾਂ।1। ਰਹਾਉ। ;

ਜਿਵੇਂ ਹਰਨ (ਆਪਣਾ ਆਪ ਭੁਲਾ ਕੇ) ਨਾਦ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੌੜਦਾ ਹੈ, ਜਿੰਦ ਦੇ ਦੋਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਦ ਦਾ
ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਵਿੱਸਰਦਾ।1। ;

ਜਿਵੇਂ ਮਾਹੀਗੀਰ ਮੱਛੀਆਂ ਵਲ ਤੱਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਸੋਨਾ ਘੜਦਿਆਂ ਸੁਨਿਆਰਾ (ਸੋਨੇ ਵਲ ਗਹੁ ਨਾਲ) ਤੱਕਦਾ
ਹੈ।2। ;

ਜਿਵੇਂ ਵਿਸ਼ਈ ਮਨੁੱਖ ਪਰਾਈ ਨਾਰ ਵਲ ਤੱਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ (ਜੁਆ ਖੇਡਣ ਲੱਗਾ) ਜੁਆਰੀਆ ਕਉਡਾਂ ਸੁੱਟ ਕੇ ਗਹੁ
ਨਾਲ ਤੱਕਦਾ ਹੈ (ਕਿ ਕੀਹ ਦਾਉ ਪਿਆ ਹੈ)।3।

ਮੈਂ ਨਾਮਦੇਵ ਭੀ (ਇਹਨਾਂ ਵਾਂਗ) ਸਦਾ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਸਿਮਰਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਜਿੱਧਰ ਤੱਕਦਾ ਹਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਹੀ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ
(ਮੇਰੀ ਸੁਰਤਿ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ)।4।2।

ਭਾਵ:- ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਆਪਾ ਭੁੱਲ ਜਾਏ, ਸੁਰਤਿ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਰਹੇ।